

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІКИ КРЕДИТНО-ІНВЕСТИЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ

І.І. Борух, Львівський банківський інститут

За різними оцінками потреби економіки України в кредитно-інвестиційних ресурсах коливаються в межах 30-80 млрд. дол. США (за розрахунками Мінекономіки – 40-50 млрд. дол. США). З огляду на нинішній стан основних фондів і потреб національної економіки, ці цифри, на наш погляд, дещо занижені. А фактичні вклади за останнє десятиріччя не перевищують 10-15 % прогнозованої потреби. При цьому слід наголосити, що з кожним роком все більше основних фондів зазнають фізичного і морального старіння, і цей процес наближається до критичної межі. Тому дана проблема вимагає якомога швидшого вирішення. Що ж до активізації зовнішніх надходжень, то без покращення інвестиційного клімату в цілому очікувати їх зростання не доцільно. Потрібно у комплексі вирішувати зниження податкового тиску, стабілізацію законодавства, зменшення впливу бюрократичного апарату на трудові і виробничі відносини, зосередити увагу на створенні середнього класу на основі поглиблення і закріплення основ приватизації, визначення об'єктивних пропорцій базових та інших галузей економіки.

Але основним джерелом кредитно-інвестиційних ресурсів повинні бути власні кошти, прибутки юридичних і фізичних осіб, кредитні ресурси банків та інших фінансових організацій та фондів. Соціально-політична і економічна стабільність сприятиме зростанню прибутків підприємств і грошових заощаджень населення, які, безумовно, у більшій мірі направлятимуться на розвиток економіки. Інформаційна стабільність, полягає у створенні консалтингових корпорацій, які надавали б вичерпну інформацію та змінювали напрямок господарської діяльності з метою створення своєї інвестиційної карти України за допомогою сучасних комунікаційних засобів, в яких було б зібрано усю можливу інформацію з даної сфери. А це теж сприяло б активізації кредитно-інвестиційної діяльності фінансових посередників, інвесторів, населення.

Отже, для України на сьогодні єдиний вихід з економічної кризи полягає в оптимізації кредитно-інвестиційного клімату, активізації дії усіх важелів економічного та юридичного регулювання інвестиційної діяльності вітчизняних партнерів, інформаційному забезпеченні. Але процес активізації інвестиційно-кредитного середовища довготривалий і потребує більш детального розгляду таких питань, як:

- чітке визначення та дотримання усіма гілками влади галузевих та регіональних пріоритетів розвитку економіки;
- спрямування коштів на вирівнювання економічного розвитку окремих галузей, регіонів, промислових центрів;
- встановлення на законодавчому рівні чітких та стабільних “правил гри” для суб'єктів підприємницької діяльності, ефективного нормативного регулювання земельних, податкових, арбітражних відносин;

- реструктуризація зовнішнього боргу, здійснення першочергових виплат за існуючими зовнішніми зобов'язаннями;
- застосування практики бездефіцитного бюджету, активізація неемісійних джерел фінансування державних витрат;
- розбудова інфраструктури внутрішнього інвестиційного ринку, розвиток фондового ринку; активне залучення внутрішніх інвестицій, збільшення капіталовкладень внутрішніми суб'єктами економіки;
- подолання кризи неплатежів, обмеження практики бартерних операцій та взаємозаліків, стимулювання грошових виплат за корпоративними угодами; підвищення платоспроможності населення шляхом стабілізації виплат доходів і трансфертних платежів; врегулювання оподаткування грошових доходів населення;
- резервування за національним капіталом галузей стратегічного геополітичного та геоекономічного значення (оборонний комплекс, комунікації, енергетика, біотехнологія) шляхом прямого обмеження іноземного капіталу у СП та участі держави в їх управлінні;
- застосування системи звичайних та економічних пільг для малих, середніх, експортоорієнтованих СП шляхом:
 - зменшення вилучення прибуткових надходжень у вигляді податку на прибуток;
 - запровадження податкових "канікул";
 - звільнення від імпортного мита, зменшення мита;
 - надання податкових пільг на реінвестування;
 - нарахування прискореної амортизації;
- застосування фінансових стимулів у формі субсидій, кредитних гарантій для капіталовкладень у високоризиковані, інноваційні та дрібні підприємства;
- створення ефективної системи гарантій щодо стабільності законодавства (неможливість внесення змін до нього протягом року); гарантування прав власності (в т. ч. і на землю);
- використання позитивного досвіду функціонування вільних економічних зон;
- створення якісно нової ефективної та прозорої системи контролю за капіталовкладеннями.

Особливу увагу при цьому хотілося б зосередити на підвищенні ролі банківської системи України в залученні, реалізації та гарантуванні інвестицій; розвитку банківської інфраструктури та створенні інвестиційного банку України.